

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

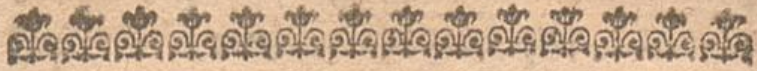
Vita S. Lamberti Martyris, Episcopi Tvngrensis: Leodiensis Ciuitatis, & Ditionis Divi Tvtelaris

Roberti, Johannes

Leodii, 1633

S. Lamberti Martyris Trivmphvs Steppesiavvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44084

S. LAMBERTI MARTYRIS
TRIUMPHVS STEPPESIACVS.

DVO præfari visum est, antequam hunc nobilem S. Martyris nostri TRIUMPHVM scribere aggrediar. Prius est, Cum res satis sit longa, & à primario Authore diffusius enarrata: mihi tamen causas esse, cur compendiò potius vtendum putem; sed sic, vt, quoad fieri poterit, vix aliquid omittam, quod ad argumentum propriè pertineat. Quod si cui volenti erit, omnia plenius exarata legere; sunt in manibus Authores, qui eius desiderio abundè facient satis.

Posterius, quod hîc præmittendum duxi, est ipsorum Authorum indicatio, vnde ea hausi, quæ afferro. Hoc cur hîc faciam, cum neque in Vitâ, neque in priore Triumpho,

pho, fecerim: causas aliqui fortè
ſcient: alij ſuſpicabuntur. Et qui
ignorabunt, ijs nihil ſanè magni in-
commodi inde eueniet. Ergo Au-
thores mei ſunt iſti.

Primus, Anonymus quidem ha-
tenuſ eſt, ſed quem conſtat Cathe-
dralis Eccleſiæ Leodiensis fuiſſe Ca-
nonicum, Theologum inſigniter
eruditum, DEI zelo ardentem: &
(quod ad Hiſtoriæ fidem in primis
ſpectat) qui ea ſcribat, quæ ipſe vi-
dit, quibus interfuit, & quorum pars
aliqua, nec ignobilis, fuit. Scribit au-
tem eo ipſo tempore, quo adhuc ge-
rebantur, vel cum adhuc ab agita-
tione ſuâ, vt ſic dixerim, calerent: &
cum tot eſſent millia hominum cu-
iuſque generis, qui eum mendacij
arguerent, ſi vana afferret. Habes
huius Authoris Narrationem ad fi-
nem Tomi ſecundi Ioannis Chapea-
villi, quo aliquot Authotes comple-
ctitur, qui Geſta Episcoporum Leo-
diensium poſteritatis memorię pro-
diderunt,

TRIVMPHVS STEPPES. 257
diderunt, Satis de isto. Reliqui sunt
quos subiungo.

Aegidius, Aurez-Vallis Reli-
giotus, in Hugone de Petra-Ponte:
Eodem Tomo Chapeauilli.

Chronicum magnum Belgicum.

Renerus, Monasterij S. Iacobi,
Leod. Monachus: è quo multa af-
fert Chapeauillus, Annotationibus
ad eundem Hugonem.

Breuiarium Leodiense in Offi-
cio Diuino, quod repetitur quotan-
nis, cum illustri memoriâ huius
Triumpho, die xij. Octob.

Hadrianus Barlandus in Chroni-
cis Ducum Brabantiz, cap. 37.

Iustus Lipsius, Louanij lib. 2.
cap. 3.

ALBER-

*Alber-
tus Co-
mes, S.
LAM-
BERTO,
eiusque
Ecclesia
Moha
donat.*

ALBERTVS Comes de Moha,
cum heredem non suscepisset,
neque spes se ostenderet, deinceps
suscipiendi: stimulante animum pie-
tate; Arcem, siue Castrum suum,
Moha nomine (*Muha* alij dicunt)
S. Martyri LAMBERTO, eiusque Ec-
clesiæ Leodiensî, perpetuò haben-
dum donat: eâ tamen lege, vt ipse,
quoad viueret, vteretur, frueretur.
Quod si filius illi, filiaue nasceretur;
illi, eiusq; deinceps hæredibus, idem
Castrum cederet; sed sic, vt ab Ec-
clesiâ Leod. se habere agnoscerent
iure beneficiario. Præerat tum illi
Ecclesiæ Hugo de Petra-Ponte. Ad
hunc die constitutâ, accedit Alber-
tus, & Scriptum, quo donationem
ritè sanciebat, Altari S. LAMBERTI,
venerabundus imponit: adhibitis
etiam, pro illius temporis consuetu-
dine, *ramo*, & *cesspite*. Contigit hoc
anno Christiano 1204.

Eâ tempestate, Brabantix Dux
erat Henricus primus: quem alij
Loua-

Louaniensem Comitem vocant. Is, *Henrici*
 defuncto Alberto, propinquo suo, *cuius Lo-*
 causas alias ex alijs necit, & sedulo *uani-*
 confingit, quibus donationem irri- *fibi ad-*
 tam faciat, & Moham ditioni suæ *ungere*
 adiungat, Episcopo suum, & S. *parat.*

LAMBERTI ius strenuè propugnante. Henricus, prædæ inhians, & repulsæ impatiens, maiora molitur. Venerat Moguntiacum Otto Rex, Ducis Saxonum filius, cui paulò antè ab Innocentio quarto Pont. Rom. sacris erat interdictum. Huius *Exerci-*
 authoritate fretus Henricus, grandi *tū Leo-*
 Exercitu contracto, Mohanam obli- *diū du-*
 ditionem fraudulenter ostentans, cō- *cit:*
 uerso repète agmine, Leodiū ducit.

Hugo Episcopus paucos omnino, ut in re trepidâ, armauerat à quibus repente destitutus, ad extrema deducitur.

Igitur anno Christi DEI 1212. *Ciuitatē*
 quâ die Christum in cælos ascen- *capit,*
 dentem Ecclesia venerabatur, si-
 mulque eius S. Crucis Inventionem,
 in

in Urbem cum suis irrumpit Dux, nemine obsistente. Cladem paucis indicat Chronicon Ducum Brabantia, cuius verba hinc describere lubet:

Dux Henricus intrauit Ciuitatem Leodiensem in multitudine graui, hora tertia, ubi magnam plagam operatus est cadibus, & rapinis. Nam aurum, & argētum omnia patuerunt direptioni. Sacerdotes, & Clerici nudati sunt: nec Ecclesijs DEI pepercerunt, Fiebant in eis caedes, & rapinae. Altare S. LAMBERTI sanguine manabat. Magna quoque multitudo mulierum, & paruulorum interijt: alij interfecti & alij submersi.

diripit, nec sacris abstinet, quae scemerat;

quin & sanguine foedat.

Operæpretium est & Barlandum audire, qui & ipse Chronica scripsit Ducum Brabantia. Is in eo opere, cap. 37. de Henrico loquens, ista habet: *Suscepta administrationis anno XXVIII. ex tota Brabantia militem stipendio conduxit; cum quo Leodium profectus, Urbem dies aliquot, bellicis operibus, extra, intraque ferociter oppugnatam*

*pugnata cepit. Multi mortales om-
nis sexus, intra muros casi ab irato
milite. Multi, non solum natu grandes,
verum & pueruli (horresco referens)
in amnem præcipitati. Hinc conuersus
hostis ad Templorum spoliationes, Al-
taria quoque tinxit, ac fœdauit humano
sanguine, ut nusquam non existerent eius
insania vestigia.*

Multo plura, & pluribus, Author
synchronus Ibi legas nudatos pue-
ros, Sacerdotes, mulieres: effractum
Sacrarium, sacrum oleum effusum,
sacrosanctas Hostias, cum Christi
Corpore, dispersas: domos Canoni-
corum, aliasque, quas sanctas esse
oportebat, perfractas, prophanatas,
spoliatas. Item in S. LAMBERTI Ec-
clesiâ, Iuuenem letali vulnere affe-
ctum, in Altari SS. Trinitatis, cum
sanguine vitam effundentem: ipsam
Ecclesiam plurifariam incestatam:
sacram suppellectilem sublatam: quæ
auferrî non poterant confracta, aut
contaminata, solum S. LAMBERTI

Q

Mau.

Mausolæum intactum fuit; siue se
contra impios tuitus est: siue non
est ausa gens non Sancta, violare,
quem tam potentem nossent Vlti-
rem.

Nec defuerunt, qui aurum, ar-
gentumque, scrutantes, sterquilinia
euerterent, & peruaderent cloacas.
Reliqua malim te cogitare, quàm
me scribere.

*Hugo
Episc.*

His patratis, Hugo Episcopus Cle-
ri primores è totâ Dicecesi conuo-
cat Huum, habitoque maturo consi-
lio, zelo iustitiæ accensus, Ducem,
& quotquot tam barbaro facinori
dederant operam, Ecclesiæ Con-
munione ritè priuat. Decretum ibi-
dem, vt ea excommunicationis sen-
tentia, omnibus deinceps Domini-
cis, festisque diebus, in publicâ po-
puli concione, cum factis execratio-
nibus repeteretur. Illud etiam, vt Sa-
cro sanctæ Crucis Imago, & Sancto-
rum Reliquiæ, spinis circumdatæ, in
Ecclesiâ humi deponerentur: Cleri
solemnis

*illam so-
cioq;
Commu-
nionem
Ecclesia
priuat.*

solemnis cantus, & Organorum lætus sonus tota ditioe obmutesceret. & in Maiore Ecclesiâ Diuina Officia cessarent.

Interea Duci sociatus Philippus Galliæ Rex, Anglis bellum illaturus, Classem naualem incendio amittit: agnoscitque, & clarè profitetur, id se cladis meritò perpeffum, quod cum excommunicato se suâque miscuisset.

Porro Henrici sectatores plerique eodem excōmunicationis vinculo innodati, grauiora, vlciscente Numine, experti sunt. E quibus Gerbertus quidam, apud Thenas Decanus, cum ludibriij causâ, sacris Præsulis Leodiensis vestibus indutus, inter nebulones aliquot, personatum ageret Episcopum: repente in furorem versus, linguam sibi met mordicus præcisam deuorauit, & horrédâ morte sublatus est. Alius Presbyter, qui Duci à Sacello erat, in festo conuiuio, quo cum Rege

*Gallie
Rex,
ansus se
adiunge-
re Hen-
rico, di-
ninitus
luit.*

*Luît &
Henrici
Affectat*

Q 2

Dux

Dux epulabatur, publicum gaudium incestavit, repente coram omnibus exanimatus. Simili fere fato iuncti omnes Ducis consiliarij.

*Etiam
Rex Ot-
to.*

Quid, quod ipse Rex Otto, cuius Authoritate Henricus nixus, contra S. LAMBERTVM arma sumserat, non ita multò post, disruptis, & ebullientibus visceribus, in secretiore con-clavi obambulans, extinctus est?

*Dux sibi
similis:*

His tot suorum cladibus nihilo melior factus Dux, consuetas fraudes, & in Leodienses furorem animo, ut antè fouens, nova foedera, in eorum extremam perniciem, moliebatur. Itaque cum Regi Galliae victoriam, recens de Ottone obtentam gratulatus esset; lepidè illi Rex, fraudem odoratus, illudit. Mittit ad eam duo epistolia, utrumque Regio sigillo diligenter munitum. Ea Dux dum reserat, in priore nihil scriptum reperit: in posteriore, erant hæc verba; *Sicut prior scedula scripturâ fuit vacua; ita est Dux vacuus fide, & insitiâ*

*quem
Gallia
Rex il-
ludit:*

Actus. Eleganter Rex eius vafriciem, & vanitatem, clausis litterulis aperuit. At ipse Dux perpetuò suam impietatem. Vnum hoc exemplum properanti, & à multâ exprobratione abhorrenti, retulisse sufficiet.

Collectis iterum copijs, Leodiũ infestus petebat. Quo in itinere, cum Waleuiam attigisset, Templum ingressus, Crucifixi Christi imaginem, ex Episcopi præscripto, humi prostratam videt. Spectaculum erat eiusmodi, quo quiuis Christianus homo ad salutarem poenitudinem, religionisque sensum moueretur. *Sed Sacriligy solens insistit.*

At Henricus, sacrosanctum illud signum, manibus sanguine ebrijs corripit, & cruribus, manibusque, immani sacrilegio diffractis, in sterquilinum abijcit, eiusmodi laruis (ô patientiam, Christe, tuam immensam!) nihil se moueri, cum amarâ irrisione dictitans. Sed caro illi stetit dolus, impietas, sanxæ. Audi extremũ tam funestę Tragedię actum.

Q 3

Reuertens

Tandē
irato
Numini
dat pœ-
nas.

Reuertentem exercitum (Henrici) in-
quid Barlandus, iustâ Numinis irâ,
felicitas prior deseruit. Cum armatâ
enim manu, Leodiensium Antistes in-
secutus, & acie congressus, duo Braban-
torum milia occidit, qui magnâ parte
Louanienses erant, ac Lyrani: multos
etiam captiuos abduxit. Henricus &
ipse periclitatus, agrè cum paucis effu-
git.

Breuiarium hoc est historiz me-
moriâ dignissimæ: sed ita breue, vt,
etsi studiosè breuitati studeo, paulo
tamen pluribus exponendam iudi-
cem.

Episco-
pus con-
tra Du-
cem ar-
matur:

Hugo Episcopus, iustâ irâ in Du-
cem accensus, & iustam vltionem
meditans, Fossensibus, Dionanten-
sibus, Huensibus, alijsque Leodium
conuenire iussis: cōstituto die, cam-
panas (quæ diu iam mutæ siluerant)
pulsari iubet, & eo signo dato, ar-
matus ciues, turmatim, cuneatim-
que in campum procedere, optima
spei plenos.

Dux

Dux contrà, altero ab vrbe milia-
 ri (Skendremale loco nomen est)
 suorum aciem ordinabat. Sed Leo-
 diensium aduentu audito, in fugam
 vertuntur. Quos Episcopus animosè
 consecutus, ab exploratoribus acci-
 pit, eos in Brabantia confinibus
 consistere, munitis castris in agro,
 quem Steps dicebant. Hic ille locus
 est, qui huic Triumpho nomen de-
 dit. Huc cum suis properat Episco-
 pus, & lustratum de more exerci-
 tum, & orare iussum, ad pugnam,
 virili adhortatione animat, quæ &
 militarem animum facilè proderet,
 & Episcopi non dedeceret pietatem.

Inter hæc, orantibus Leodiensi-
 bus, eximio candore Columba, su-
 blimis sese ostendit, & aciem alis
 stridentibus circumuolitans, ac ve-
 luti lustrans, omnium animos, opti-
 mæ spei compleuit; nemine dubi-
 tante, id augurium, vel è celestibus
 mentibus aliquam significare, cui,
 vt Diuo Tutelari, Ecclesiæ ac Patriæ

*Ducis,
 eiusq;
 Exerci-
 tus, tur-
 pis fuga.*

*Cādida
 Colum-
 ba, latū
 Leodiē-
 sibus
 Augu-
 rium.*

Q 4

tuendæ

tuendæ cura demandata esset : vel ipsius Martyris, cuius potissimum honos, relique agebatur, præsentem opem.

At Brabantini, nihil veriti imminentem iam iam læsi Numinis vindictam, tertio procumbentes Leodienses, & veniam, roburque à Deo orantes, procaciter irridebant. *Nimirum isti, inquebant, metu trepidi nos adorant.* Sed mox, neque metuētes, neque supplices experti sunt: etsi Ducis quidem copiæ maximæ essent, & ad Brabantinorum plurimam multitudinem, peregrini quoque militis ingens numerus accessisset : Episcopi verè longè minor exercitus. Sed nimirum eo die, magni DEI Exercituum, eiusque invicti militis LAMBERTI futura erat victoria.

Confl-
ictus.
Braban-
tini
exstia-
lis

Igitur Theodoricus, ex Episcopi ducibus, bellator & fortissimus, & peritissimus, iubente Præsule, aciem disponit, & suos cohortatus, hostem
ferocites

ferociter irruentem excipit. Et quidem initio tantæ multitudini cedere paulisper visi Leodientes. At erectis animis LAMBERTVM ductorem, adiutorem, ultorem ingeminantes, idem tuncque repetentes, tantum terrorem LAMBERTI hostibus intulere, vt auersi, sine ordine, sine disciplinâ, dissipati, palantes, in solâ fugâ præsidium ponerent. Instant Leodientes, & spolijs neglectis, quæ ultro offerebantur, fugientes insecuti cedunt. Cecidere in eo prælio ad tria Brabantinorum milia. Henricus ægrè euasit. Captiuorum ingens fuit numerus. Labet hîc ponere Iusti Lipsij, disertissimi viri, disertam narrationem. Louanij lib. 2. cap. 4. ita ait:

Bellum erat Henrico cum Leodiensibus: & ipse animo, ac copijs paratior, fines istorum inuasit, & Tungros oppidum oppugnauit, & cepit. Hic successus dedit audaciam, vt matrem urbium, Leodium ipsum, raptim duello exercitu

Q I

aggrede-

aggrederetur, Spes in celeritate erat, & ut imparatis superueniret: contra fuit, intenti, instruitque expectant, reiiciunt, & reiectum ipsi iam animis aucti insequuntur. Nostri sub noctem Stippis castra locant: hostis assident, & ut è vicinis, frequentibusque locis, nobilitas, ac plebs adfluit, & in horas copia augetur. Adest ipse Episcopus Hugo, adest Ludouicus Comes Lossensis, item Philippus Namurcensis, ipse Hendricus Dux Limburgensis, & clientium quoque selecti. Nostri numero valde impares, castris primò se continent: sed post bidui inopiam, omnibus circà hostilibus, ausu aciem, egrediuntur, & hostem ultrò laccessunt. Stant in principijs Louanienses, iisque adiuncti Lirani, Sandthouiani: pugnant acriter, cadunt, & caduntur: sed hostes paulatim circumfusi, reliquos nostrum turbant, & dant in fugam. Multi cadunt aut capiuntur: ipse Dux Hendricus in discrimine, equo lapsus: & sunt qui captum etiam tradant, sed forti, & fideli, operà Louaniensium ereptum.

ereptum.

ereptum. Illud constat, horum ope Duce[m] seruatum, sed cum multâ nostrorum caede, è quibus ad duo millia perijisse scribuntur, interque, eos, è Patricijs multi.

Non pauca diuinitus prodigia inter hæc accidere, ne dubitari posset, cui ascribenda tanta victoria esset. *Prodi-*
 Ex his, vnum, alterumque referam. *gia.*
 Satis constat, Solem cum vibrantibus radijs, Leodiensium oculos in prælio, non exiguo eorum incommodo, reuerberaret; subitò opportunâ nubeculâ contectum, animos ijs addidisse.

Nec defuerunt, quibus in ipsâ *LAM-*
 acie conspectus S. LAMBERTVS, can- *BERTVS*
 dido equo insidens, armis aureis ful- *in ar-*
 gidus, auream hastam validâ manu *mis.*
 vibrans; præcedente DEI Matre Virgine, atque ipsum, totumque exercitum, ad pugnam fortiter capeffendam, animante. Illud mirum planè, & iucundum.

Puellæ Leodij somno sopitæ,
 Vir quidam, augustiore, quàm pro
 humanâ,

*Mirum,
& incu-
dum Vi-
sum.*

humanâ specie, repente assistere
visus; qui sic eam allocutus: Age,
mulieribus, quorum viri in aciem
egressi, edicito, candelam compo-
nant, quæ Maioris Ecclesiæ spatium
æquet, dimensa eius longitudine,
itemque latitudine. Tum eandem
Candelam particulatim dissecent, ac
singulas partes in Templi angulos
distributas, accendant: sciantque eas
non consumtum iri, donec meæ
Diœcesi de Brabantinis integra vl-
tio tribuatur. Hic se diuinus ille Vir
fatis prodit, esse S. LAMBERTVM. Po-
terat hoc visum, à puellâ præsertim
proditum, pro vano reijci, nisi præ-
nuntiationi accurate respondisset
euentus. Nec enim antè Candela-
rum lumen desijt, quàm Brabanti-
norum vitæ lumen extinctum est,
& victoria, vti demonstrauius, ob-
tenta.

Accedat huc præclarum Philippi,
Franciæ Regis testimonium, qui
aliquantò post, insigni victoriâ de
Duce

Duce Henrico relatâ, captisque non paucis primarijs, eiusdem S. LAMBERTI ope, quæ in mediò conflictu, magnis clamoribus eius exercitus adiutorem petierat: cum captiuos ipsos interrogaret, Ecquis tandem eos cepisset? illique responderent, vtique tu, Domine; *Non est ita*, ait, (iuvat, verba eius verbatim ponere) *per lanceam sancti Iacobi, non est ita*: (hoc ei iuramentum solemne) *Sed Patronus Legiæ, quem suis volebatis spoliare allodijs, in nostram Coloniã vos redegit.*

Iam de ipsâ clade Leodiensium, de spoliatâ Ciuitate, & Ecclesijs, de vindictâ consecutâ, tot fuerunt diuinitus immissa somnia, visa, præ-nuntiationes; vt iustum volumen inde confici possit, si quis ea figillatim persequi velit. Et quamuis alijs quoque ista indicarentur à DEO: potissimum tamen Odiliæ, viduæ sanctissimæ, eiusque filio, Ioanni Abbatulo Presbytero, qui vterque eo tempore,

*Regium
testimo-
niū pro
S. LAM-
BERTO.*

tempore, Prophetiæ spiritu erant clarissimi.

Relata ea victoria est Christi anno M. CC. XIII. tertio Idus Octob. quæ Dominica erat, canebaturque in Sacrificij solemnibus introitu, illud è Psalmo: *Iustus es, Domine, & reatum iudicium tuum.*

*Hugo
Episc.
hostile
agnem in
Braban-
tiam du-
cit:*

*& vi-
lor,*

*Trium-
phantis
ritu,
Leodii
redit.*

Cæterum Hugo Episcopus, memor, quantis cladibus Ciuitas Leod. attrita fuisset: vt Brabantinis vicissim aliquid ægrè faceret; Hanutum oppidum obsidet, capit, ciues inde eijcit; turrimque, primarium eius propugnaculum, solo æquat. Tum inde digressus, occurrentes pagos direptione, & incendio vastat; oppido etiam, cui Livves nomen, in fauillam redacto.

Ad postremum, non tam triumphans ipse, quàm S. LAMBERTI fortissimi Martyris TRIUMPHVM sacris carminibus decantans, Leodium ingreditur, eo apparatu, & lætitiæ significatione exceptus, quam quisque

que

que animo subijcere potest, & quam recens adhuc illa vastatio permisit. Sanè, neque hæc, nec publicus ad id usque locorum luctus, impedimento fuit, quo minus Ædes sacræ, DEI, & TRIVMPHANTIS LAMBERTI, festis laudibus, dies noctesque resona-
rent.

De Henrici proteruitâ, cum multa dicenda supersint: de eius pœnitudoine aliquid addere malo, maximè cum ad LAMBERTI gloriam pertineat, atque eius Triumphus pars illustris sit: aut epimetrum.

Publica

Henrici

Duce

Pœnitē-

tia, &

supplices

Preces.

Agnosens igitur tandem dux, quàm durum esset, contra stimulum calcitrare, & DEI, Martyrisque manum, etiamnum sequentem sentiens: Leodium, non, vt aliàs, armatus, & infestus; sed obnoxius, & supplicabundus, venit. Ibi relictis ad portas focijs, caput, pedesque nudus, pœnitentis habitu, per longos platearum tractus, S. LAMBERTI Ecclesiam petit, & genibus nixus, Sanctorum Reliquias,

liquias, eatenus inter spinarum horrida, vt supra demonstrauius, solo iacentes, venerabundus leuat, & Episcopo tradit. A quo veniam, pacemque consecutus, patriam repetit.

*Repetenda eius
Triumphus,
quotannis
memoria.*

DEINCEPS verò, vbi gratulationum strepitu quiescente, de perpetuandâ, vt fas iustumque erat, tanti beneficij memoriâ deliberari ceptum: duo constituere placuit. Alterum, vt in Ecclesiâ Maximâ, die statuto, ipsius Martyris memoria, in solemnibus precibus, perpetuò recurat. Alterum, vt TRIVMPHVS STEPSIACVS, quo die obtentus est, Officio, quod Ecclesiæ Rituales libri *Duplex* vocant, totâ, quam latè patet, Leodiensi Diocœsi, celebretur.

Vtrumque hoc, DEO, & S. LAMBERTO cordi fuisse, miraculo ostensum, quod hanc nobis scriptionem concludat.

Cum maximè illi honores sancto Triumphatori Leodij haberentur;
parum

poris sui Conditorium eâdem, quâ fulgebat, luce collustrauit. Quo die autem Triumphus celebrari consueuerat, summo manè Clerus vniuersus ad Episcopum conueniunt, & DEI, suamque mentem exponunt, negantque fieri posse, vt susceptam tantâ ratione, tam illustris Triumphus recurrentem quotannis solemnem memoriam, in cuiusquam gratiam omittant. Tum mox Ecclesiam petunt, & quantâ possunt pompâ, Missæ, atque à meridie, Vesperarum Officium, de more decantant. Atque ea consuetudo supra quatercentenos annos, Leodij tenuit, deincepsque perseuerat.

Finis Triumphus Stephiaci

S. LAMBERTI.

Collegij Societatis JESU Paderbornæ 1636.